מתני' מנחת סמולת. ה]דמתנדב מנחה סתם מביא עשרון סלת ושמן ולבונה וקומלה וקומלה כמו שהיא היא וכדיליה כתיב שמן ולבונה. בכל הנך אחריני לא כתיב לבונה אלא ממנחת סלת גמרינן דכתיב בה [ויקרא ב] נפש ומשמע דכל מנחת יחיד טעונה שמן ולבונה כו': **חלות והרקיקין.** אומר הרי עלי מנחת מאפה מביא חלות או רקיקין כדכתיב בויקרא [ב] ולהנך אשיב תרתי כיון דאי בעי חלות מייתי ואי בעי רקיקין מייתי: ו] **ומנחת נסיס.** אשה שהתנדבה מנחה: **ומנחת העומר.** בה נמי כתיב שמן ולבונה כדכתיב (ויקרא ב) ואם תקריב מנחת בכורים והיא מנחת העומר. אבל מנחת נסכים לא בעיא לבונה כדמפרש בגמ': **גמ' כל היכא דתנן.** הכי ז) מנחות דמתניתין ז] (מנחות) עשר תנן כלומר כולן באות עשר עשר חלות כדאמרי' בחלו מנחות (לקמן עו.): **לאפוקי מדרבי שמעון דאמר.** לקמן בהאי פירקין (דף סג.) האומר הרי עלי מנחת מאפה אם לא יביא מאה חלות מתלה רקיקין: **קמ"ל.** רב פפא דכל מנחות דמתניתין עשר ז)(הוא) ניהו דהך ח] חלות עשר חלות והך דרקיקין עשר רקיקין דהנך תרתי דומיא דאיך: ט"א **כל היכא דתנן.** ט] עוד בגמ' אחרת דמתני' ובפ' אלו מנחות ע) שתנו האי פירקי מנחות דמתניתין דדינן שוה עשר תנן ממנחת הסלת עד מנחת העומר לאפוקי מדר' שמעון דאמר כו' דלדיליה איכא י"א דבמנחת מאפה איכא בין ג' מנחות אי בעי כוליה מנות ואי בעי כוליה רקיקין ואי בעי ה' חלות וה' רקיקין ז)(ט) י] ומתני' מדין שאר מנחות יא]: **ונתת עליה שמן.** במנחת העומר קאי: **מה מנחת נסכים שאינה טעונה לבונה.** כדקתני לקמן עליה לבונה ולא על מנחת נסכים לבונה: **טעונה שמן.** כדכתיב: **ורבות מנחה שמיני** יב] **ולבונה.** הכא דכתיב ב) ויהי ביום השמיני וגו' וכתיב ושור ואיל לשלמים לזבוח ומנחה בלולה בשמן ג): **ולא על מנחת נסכים שמן.** וה"ק נמי למנחת נסיס יג] ד) וגריס דכל הנך לא כתיב בהו שמן בהדיא וחד מיניהו נקט: **מסתברא מנחת נסיס הוה ליה לרבוי.** בכל דיני מנחת העומר ולא להוציא שכן דומות יחד שתיהן באות עשרון כדכתיב (שמות טז) והעומר עשירית האיפה ושתה מנחות באות עשרון אבל לחם הפנים כתי' (ויקרא כד) שני עשרונים יהיה החלה וגו': **כלי.** כל המנחות טעונות כלי לוגו בפרק שתי הלחם [לקמן לו.] שאלו את רבי זו מנין כו' אבל לחם הפנים אינו נקדש אלא בתנור: **חוץ.** כל המנחות עבודתן בחוץ אבל לחם הפנים פירורו ט)בהיכל. יד] ועוד הכל נפקלו בגיהה דקדשי קדשים הם ואין נאכלות אלא ליום אבל לחם הפנים עומד על השולחן משבת לשבת: [**הגשה**]. כל המנחות טעונות הגשה ולחם הפנים אין טעון הגשה כדתנן במתני' דהאי פירקין [סא.]: **אישים.** כל המנחות יש מהן מגופן לאישים דמנחת העומר נקמצת כדמפרש בגמרא מנחות (לקמן דף עב:) ומנחת כהנים כליל לאפוקי לחם הפנים דאין מגופן לאישים: **ליבור.** לחם הפנים ומנחת העומר קרבן ליבור הם ומנחת כהן יחיד הוא מז]: **בעומאה.** העומר ולחם הפנים חובה ודוחות עומאה בפרק כיצד צולין בפסחים (דף עו:) ה' דברים באים בעומאה ואין נאכלין בעומאה העומר ושתי הלחם ולחם הפנים כו' אבל קרבן יחיד לא דחי עומאה: **דאכיל.** שיהי עומר נאכלין לכהנים וכן לחם הפנים אבל מנחת כהנים כולה כליל: **פיגולא.** בשיהי עומר נוהג פיגול שהרי קומץ מז] מתירין ובלחם הפנים נוהג פיגול דבזיכין מתירין אותו וקיימא לן במסכת יומא בפרק הוציאו לו (דף ס.) כל דבר שיש לו מתירין אין לאדם אין למזבח נוהג בו פיגול אבל מנחת כהנים כולה כליל ואין לה מתירין ואין פיגול נוהג בה: **בשבתא.** דעומר קרב אפילו בשבת כדאמר בפ' רבי ישמעאל (לקמן דף סג.) ולחם הפנים פירורו בשבת: **מסתברא** יז] **מנחת כהנים** [ה"ל לרבוי. מפני שבמנחה כתיב נפש [ויקרא ב] למדנו] דכל מנחת יחיד טעונה שמן: [**כלו**]. מנחת כהנים יח)כולו: **כלו.** בכל המנחות סגי בחד לוג [לעשרון] ומנחת נסכים יח] יט) ג' [לוגין] לעשרון: **מוגש.** עומר ושאר מנחות טעונות הגשה ולא מנחת נסכים כדמפרש במתני' [סא.]: **בגלל עצם.** עומר ומנחת כהנים באות בגלל עצמן ומנחת נסכים באה בגלל זבח: מנחת נסכים ליבור היא שהרי באה עם התמידין ועונה נמי ליבור ושתיהן מוכה ודוחות שבת וטומאה: **מסתברא נפש.** במנחת סלת כתיב נפש וכתיב לבונה ומהתם גמרינן לכל מנחת יחיד שטעונה לבונה: **אי אמרת בשלמא לרבות שפיר.** דקד"ל שעה מדורות לא ילפינן קמ"ל: שמי

מתני' ט) יש טעונות שמן ולבונה שמן ולא לבונה לבונה ולא שמן ט] לא לבונה ולא שמן א ואלו טעונות שמן ולבונה ב מנחת הסולת ג והמחבת ד והמרחשת ה והחלות ו והרקיקין מנחת כהנים ז מנחת כהן משיח מנחת עובד כוכבים מנחת נשים ח מנחת העומר ט מנחת נסכים טעונה שמן י ואין טעונה לבונה כ לחם הפנים טעון לבונה ואין טעון שמן ל שתי הלחם מ ומנחת חוטא ומנחת קנאות אין טעונין לא שמן ולא לבונה: **גמ'** נ אמר רב פפא כל היכא דתנן ס עשר תנן לאפוקי מדרבי שמעון דאמר ע מחצה חלות ומחצה רקיקין יביא קמ"ל דלא פ תנו רבנן צ ונתת עליה שמן ולא על לחם הפנים שמן ק שיכול והלא דין הוא ומה מנחת נסכים שאינה טעונה לבונה טעונה שמן לחם הפנים שטעון לבונה אינו דין שטעון שמן ת"ל עליה עליה שמן ולא על לחם הפנים שמן ושמת עליה לבונה עליה לבונה ולא על מנחת נסכים לבונה שיכול והלא דין הוא ומה לחם הפנים שאינו טעון שמן טעון לבונה מנחת נסכים שטעונה שמן אינו דין שטעונה לבונה תלמוד לומר עליה עליה לבונה ולא על מנחת נסכים לבונה מנחה לרבות מנחת שמיני ללבונה היא להוציא שתי הלחם שלא יטענו לא שמן ולא לבונה אמר מר עליה שמן ולא על לחם הפנים שמן אימא עליה שמן ולא על מנחת כהנים שמן מסתברא מנחת כהנים הוה ליה לרבויי ר שכן עשרון כלי חוץ וצורה הגשה ואישים אדרבה לחם הפנים הוה ליה לרבויי שכן ציבורא חובה טמיא דאכיל פיגולא בשבתא מסתברא נפש אמר מר עליה לבונה ולא על מנחת נסכים לבונה אימא עליה לבונה ולא על מנחת כהנים לבונה מסתברא מנחת כהנים הוה ליה לרבויי שכן עשרון בלול בלוג מוגש בגלל עצם אדרבה מנחת נסכים הוה ליה לרבויי שכן ציבורא חובה ואיטמי בשבתא מסתברא נפש: מנחה לרבות מנחת שמיני ללבונה ואימא להוציא האי מאי אי אמרת בשלמא לרבות שפיר אלא אי אמרת להוציא למה לי ד שעה מדורות לא ילפינן: היא להוציא שתי הלחם שלא יטענו לא שמן ולא לבונה ואימא להוציא מנחת כהנים מסתברא מנחת כהנים הוה ליה לרבויי שכן עשרון כלי מצה ועצם הגשה ואישים אדרבה מנחת שתי

ונתת עליה שמן. אמר קרא במנחת העומר כתיב ואיצטריך למעוטי לחם הפנים משמע דלא מיתי בקר"ו ממנחת נסכים שאינה טעונה לבונה טעונה שמן והיא גופה דאינה טעונה לבונה לא יהעינן אלא מסיפיה דקרא דדרשים עליה לבונה ולא על מנחת נסכים לבונה דלא ניהדר ונילף בק"ו מלחם הפנים שאין טעון שמן כדממעטינן מרישיה דקרא וטעון לבונה ואין שייך כאן לומר דלא איכתוב עליה למעוטי לא בשמן ולא בלבונה וימא חד וחד מיקום בדוכתיה כי ההוא דפ"ב דזבחים (דף יח.). דלא דמי דהכא בלא ק"ו נמי הוו גמירי מהדדי או משאר מנחות או מדאיקרו מנחה מדע דהא אהני ק"ו דהכא איכא פירקי טובא ט): **היא** להוציא שתי הלחם. איצטריך למעוטי משום דאיקרו מנחה כדכתיב (ויקרא נג) מנחת חדשה: **ואימא** עליה שמן ולא על מנחת כהנים שמן. פי' בקונטרס והוא הדין למנחת נסיס ק) וגריס וגרלה לא בעי לאקשויי מהיכא משום דדמו טפי לכל המנחות הכתובות שם דבעו שמן אבל מנחת כהנים לא דמיא להו דכליל: **כלי.** פי' בקונטרס כל המנחות בעו כלי לוגם בפרק שתי הלחם (לקמן דף לו.) שאלו לרבי ר) [זו] מנין כו' אבל לחם הפנים אינו נקדש אלא בתנור וקשה אי מדת יבש נתקדשה לחם הפנים נמי בעי כלי כדמוכח לעיל (דף מז.) דמרבי לחם הפנים לחיוון ואי מדת יבש לא נתקדשה תרוייהו לא בעו כלי ואי משום השמן בעו כלי אם כן לחם הפנים נמי דהא בעי למימר שיהא טעון שמן בליסה כמנחה וגרלה לפרש דכלי היינו לענין כלי שוו אהדדי מנחת העומר ומנחת ב) נסכים אבל לחם הפנים בעי שולחן ובזיכין לגבוה ומיהו גבי לבונה דבסמוך לא יתכן לומר כן: **פיגול בשבת.** אין זה כרבא דאמר בפ"ק (לעיל ה.): דאין מחשבה פוסל אלא במי שראוי לעבודה לאפוקי מנחת העומר ואע"ג דהתם איירי במחשבה שלא לשמו ה"ה במחשבת פיגול מייתי לה בפ"ב דזבחים (דף כו.): כי

מה א מתי' פי"ב מהלכ' מעה"ק הלכה ז:
מו ב מתי' פי"ג שם הלכה ה:
מז ג ד מתי' שם שם הל' ו:
מח ה ו מתי' שם שם הל' ח:
מט ז מתי' שם הל' ט ב ד:
נ ח מתי' פי"ז מהלכות תמידין ומוספין הל' יב:
נא ט מתי' פ"ב מהלכות מעה"ק הלכה ד:
נב י מתי' שם הלכה ה:
נג כ מתי' פ"ד מהל' תמידין ומוספין הל' י:
נד ל מ מתי' פי"ב מהל' מעה"ק הלכה ז:
נה נ מתי' שם פי"ג הלכה י:

מוסף רש"י

כל היכא דתנן. כלומר מנחות עשר תנן. כלומר מנחות שוות בדין אחד לאפוקי מדר"ש. דמעמיד חד מנחה כמה דמסכר מנחת מאפה בתנאין בווני לדיליה הוי י"א מנחות (להלן עב: בבה"י).

שיטה מקובצת

ט) לא שמן ולא לבונה: **כ)** דלא מנה"מ דתנו: **ג)** שיכול והלא דין הוא. רשב"ם לא גריס בשום מקום שניהם לפי שהם סותרים זה את זה. תו"ח: **ד)** שכן עשרון כלי. פרש"י מנחה טעונה כלי בדדרשינן לקמן את החטאת (ואת העולה ואת המנחה) [אא"ה שם איתא את האשם ואת החטאת אשר יאפו את המנחה לבלתי הוציא אל החצר החיצונה מנחה דומיא דחטאת ואשם מה חטאת ואשם) טעונה כלי אף מנחה טעונה כלי וקשה דא"כ שתי הלחם נמי לירבו דהא אקרי מנחה וכ"ת דלא ילפינן מחטאת אלא מנחה הטעונה כלי שרת היינו אותן שטעונות שמן דמדת יבש לא נתקדשה א"כ מנחת כהנים מנלן דבעי כלי הרי עד השתא לא שמעינן דבעי שמן ואהא קיימינן לאכוחי וצריך לומר דלא ילפינן מחטאת אלא דבר שמנמנו לאישים כמו חטאת אבל שתי הלחם אין ממנו לאישים: **ה)** הסלת. המתנדב: **ו)** מיתתי הס"ד ואח"כ מה"ד ומנחת כהנים. כהן שהתנדב אחת מחמש מנחות הללו הס"ד ואח"כ מה"ד ומנחת כהן משיח חביתין הס"ד ואח"כ מה"ד עובד כוכבים מתנדב מנחה כדמרבינן מאיש איש לקמן באלו מנחות הס"ד: **ז)** דמתני' עשר תנן: **ח)** דהך דחלות: **ט)** דתנן כגון בבא אחרת דלקמן ובפ' אלו מנחות כך יש ברש"י של מהר"פ ותיבות עוד בבא אחרת דמתני' ובפ' אלו מנחות שתנו נמחק: **י)** ומתניתין לא חשיב אלא בתרתי: **יא)** מנחות הס"ד ואח"כ מה"ד מנא הני מילי. אמנחת נסכים ואלהם הפנים ואשתי הלחם קאי דקא ממעיט להו במתניתין: **יב)** ללבונה כלומר מנחת שמיני למילואים: **יג)** ועובד כוכבים תיבת וגרים נמחק: **יד)** בהיכל הס"ד ואח"כ מה"ד ועוד. כל המנחות נפסלו כו' ליום ולילה: **טו)** יחיד הוא הס"ד ואח"כ מה"ד חובה טמיא. העומר ולחם הפנים: **טז)** קומץ מתירו: **יז)** מנחת כהנים. וכל מנחת יחיד טעונה שמן בכתיב במנחת הסלת ונפש כי תקריב וכתיב בה שמן ומההוא נפש מרבינן כל מנחת יחיד דטעונה שמן: **יח)** מנחת נסכים יש ג' עשרונים הס"ד ואח"כ מה"ד בלול בלוג בכל המנחות סגי בחד לוג ומנחת נסכים יש ג' לוגין לעשרון:

תורה אור השלם

1. וְנָתַתָּ עָלֶיהָ שָׁמֶן וְשַׂמְתָּ עָלֶיהָ לְבֹנָה מִנְחָה הִוא:
ויקרא ב טו

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לישנא אחרינא וכו' וה' רקיקין ומשונין מדין שאר:

רבינו גרשום

מנחת הסולת שקומצה כשהיא סולת: חלות ורקיקין. היינו מנחת מאפה: אמר רב פפא כל היכא דתנן כל הני ה' מנחות עשר עביד מכל חדא וחדא: לאפוקי מדר' שמעון דאמר האומר הרי עלי מנחת מאפה יביא ה' (ומחצה) חלות ה' (ומחצה) רקיקין קמ"ל דלא. דאין חלות פחות מעשר ולא רקיקין פחות מעשר ואי בעי מביא עשר חלות ואי בעי מביא עשר רקיקין ר"א ה' חלות וה' רקיקין: לישנא אחרינא כל היכא דתנינהי למנחות עשר תנן דעשר מנחות קא חשיב במתניתין לאפוקי מדר' שמעון דלטעמיה הוו חדסרי דאיהו עביד ממנחת מאפה תלת דאי בעי להביא י' חלות מביא ואי בעי להביא י' רקיקין יביא ואי בעי להביא ה' חלות וה' רקיקין יביא קמ"ל דלא דעשר תנן ואין מביא מחצה חלות ומחצה רקיקין: ונתת עליה שמן. במנחת העומר כתיב ואם תקריב מנחת בכורים וגו' ונתת עליה שמן: מנחת שמיני של מלואים דכתיב ושור ואיל לשלמים לזבוח לפני ה' ומנחה בלולה בשמן: שכן עשרון. עומר אין בו אלא עשרון דכתיב והעומר עשירית האיפה. ומנחת כהנים עשרון. לאפוקי לחם הפנים דהוו כ"ד עשרונים. דכתיב שני עשרונים יהיה החלה האחת: מנחת העומר ומנחת הכהנים הוו חדן בעזרה על מזבח החיצון. וצורה היינו לינה כלומר דנפסלין בלינה: וטעונין הגשה אצל המזבח. ואישים שיש בהן הקטרה לאפוקי לחם הפנים דאינן באין בחרץ אלא בפנים בהיכל ואינו נפסל בצורה בלינה דד' ימים היה לן. ואין טעון הגשה אצל המזבח. ואין ממנו הקטרה לאישי' מגופו: שכן ציבורא. עומר ולחם הפנים של צבור הן ובאין חובה. ובאין נמי בטומאה ויש בהן אכילה להכהנים. ויש בהן משום פיגול. דכל דבר שיש לו מתירין בין לאדם בין למזבח יש בו משום פיגול. ובאין נמי בשבת לאפוקי מנחת כהנים דאין בה חד מכל הני: אפילו הכי מסתברא נפש. מסתברא דמרבי' מנחת כהנים משום דבתר נפש דכתיב בה: אי אמרת בשלמא לרבות שפיר. דקד"ל שעה מדורות לא ילפינן: שמי: מנחת העומר ומנחת כהנים משום פיגול. ובאין נמי בשבת לאפוקי שתי הלחם דלא באין בגלל עצמן אלא בגלל כבשים ואין מקטיר משתי הלחם בגלל הזבחים: כלי. מנחת העומר ומנחת כהנים כלי מקדשן לאפוקי שתי הלחם דתנור מקדשן דלאחר שנאפו מתקדשין. ועצם לאפוקי שתי הלחם דלא באין בגלל עצמן אלא בגלל כבשים ואין מקטיר משתי הלחם

ז) נראה דל"ל משום דנמתנלגא דפרשתא דמנחות כתיב ונפש וסמיך להו וכו'.

כי חטאת היא. גפ"ק (לעיל דף ד.) דרשינן ליה לדרשא אחריתי ועוד דרשינן לקמן בפרק בתרא (דף קק.) דלשה שלישית ומיהו תרי חטאת היא כתיבי במנחת חוטא מ): **ותיהוי** [ב1] **פרישה אמאי פסלה בה מחשבה.** לא גרסינן והכי גרסינן [ב2] ותיהוי דחוי נ) בין אמתני' ובין אברייתא ותיהוי דחוי אמאי מיתכשרא בגיקתו לבונה הואיל ונדחה תדחה מ) [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה נ) [ב3] להכשירה והכותב בספרים [ב4] הפירוש טעה כסבור הך קושיא [ב5] דמקשי ותיהוי דחוי לאפסול מחשבה קאי ופי' בגליון הספר אמאי פסלה מחשבה וכתב למעלה מפירושו פירוש לסימן שזה פירוש ל) והמעמיק טעה וכתב הכל בספר [א4] ושניהם טעו דלאפסול מחשבה לא פריך [ב6] מידי דאי משליקט לבונה אמאי לא מיפסיל בה הרי כשרה להקטיר וכיון דכשרה היא אהניא בה מחשבה פיגול וכ"ש מחשבה פסול אם עד שלא ליקט לבונה דקתני פסול ואין בו כרת ההוא לאו מחשבה הוא אלא מפני שהקמיצה פסולה היא בעוד הלבונה עליה כדקתני אם שם שמן פסול מ) נגבי שמן ולבונה לא מכשר אלא לפי שאפשר לנוקטה וכל זמן שלא ליקטה כל עבודותיה כפסול ולפי גירסת הטועים הרי פירוש ותיהוי פך אמאי פסל בה מחשבה בהך מנחה בעוד שהלבונה בתוכה תהא כאילו נפל עליה פך שמן דלא [ג1] הוה חזיא ולא מיחוי לה מחשבה פסול כלל דלכי לקוט לה מיתכשר אמאי פסלא במחשבה דחויה היא מ) [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה והלכך הכא אם אין מחשבה ליפסל כך הגיה רש"י בפירושו ולפי שאינו בכל הפירושים כתבתיו [ל7] ודבר פיגום הוא מאי קפריך ותיהוי דחוי הא בהדיא דריש לה בברייתא מדכתיב חטאת ורבא נמי למה דחק לתרץ חנן המצרי היא: **כל** שבידו **לא** הוי דחוי. צריך לחלק בין זה להיא דזבחים בריש קדשי קדשים (דף נט.) דכל הקדשים שהיו עד שלא נפגם המזבח ואח"כ נפגם המזבח פסולין דאמאי פסולין דאמאי הא לא הוי דחוי כיון דבידו לתקן את המזבח ג): **כום** היה ממלא **מדם התערובות.** אע"פ שדם התמצית מעורב בו ד) ר' יהודה לטעמיה דאמר אין דם מבטל דם (זבחים דף עח.):

מי

מחשבה [ב8] **ותיהוי** [ב9] **פרישה** [ב10] **אמאי** [ב11] **פסלה בה מחשבה.** לא גרסינן ומיהו תרי חטאת היא כתיבי במנחת חוטא מ): **ותיהוי** [ב12] **דחוי** [ב13] **אמאי** [ב14] **פסלה בה מחשבה.** לא גרסינן והכי גרסינן [ב15] ותיהוי דחוי נ) בין אמתני' ובין אברייתא ותיהוי דחוי אמאי מיתכשרא בגיקתו לבונה הואיל ונדחה תדחה מ) [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב16] להכשירה והכותב בספרים [ב17] הפירוש טעה כסבור הך קושיא [ב18] דמקשי ותיהוי דחוי לאפסול מחשבה קאי ופי' בגליון הספר אמאי פסלה מחשבה וכתב למעלה מפירושו פירוש לסימן שזה פירוש ל) והמעמיק טעה וכתב הכל בספר [א4] ושניהם טעו דלאפסול מחשבה לא פריך [ב19] מידי דאי משליקט לבונה אמאי לא מיפסיל בה הרי כשרה להקטיר וכיון דכשרה היא אהניא בה מחשבה פיגול וכ"ש מחשבה פסול אם עד שלא ליקט לבונה דקתני פסול ואין בו כרת ההוא לאו מחשבה הוא אלא מפני שהקמיצה פסולה היא בעוד הלבונה עליה כדקתני אם שם שמן פסול מ) נגבי שמן ולבונה לא מכשר אלא לפי שאפשר לנוקטה וכל זמן שלא ליקטה כל עבודותיה כפסול ולפי גירסת הטועים הרי פירוש ותיהוי פך אמאי פסל בה מחשבה בהך מנחה בעוד שהלבונה בתוכה תהא כאילו נפל עליה פך שמן דלא [ג1] הוה חזיא ולא מיחוי לה מחשבה פסול כלל דלכי לקוט לה מיתכשר אמאי פסלא במחשבה דחויה היא מ) [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה והלכך הכא אם אין מחשבה ליפסל כך הגיה רש"י בפירושו ולפי שאינו בכל הפירושים כתבתיו [ל7] ודבר פיגום הוא מאי קפריך ותיהוי דחוי הא בהדיא דריש לה בברייתא מדכתיב חטאת ורבא נמי למה דחק לתרץ חנן המצרי היא: **כל** שבידו **לא** הוי דחוי. צריך לחלק בין זה להיא דזבחים בריש קדשי קדשים (דף נט.) דכל הקדשים שהיו עד שלא נפגם המזבח ואח"כ נפגם המזבח פסולין דאמאי פסולין הא לא הוי דחוי כיון דבידו לתקן את המזבח ג): **כום** היה ממלא **מדם התערובות.** אע"פ שדם התמצית מעורב בו ד) ר' יהודה לטעמיה דאמר אין דם מבטל דם (זבחים דף עח.):

שתי הלחם הוה ליה לרבויי שכן ציבור חובה טמיא דאכל פיגולא בשבתא מתיר תנופה בארץ בזמן חדש והני נפישין מסתברא נפש: **מתני'** וחייב על [א1] השמן בפני עצמו [ב1] וחייב על הלבונה בפני עצמה [ב2] נתן [ב3] עליה שמן פסלה הלבונה ילקטנה נתן [ג1] שמן על שיריה אינו עובר בלא תעשה [ד1] נתן כלי על גבי כלי לא פסלה: **גמ'** תנו רבנן [ד2] לא ישים עליהן שמן ואם שם פסל יכול לא יתן עליה הלבונה ואם נתן פסל תלמוד לומר כי חטאת יכול אף בשמן תלמוד לומר היא ומה ראית לפסול בשמן ולהכשיר בלבונה פוסל אני בשמן שאי אפשר ללקטו ומכשיר אני בלבונה שאפשר ללוקטה בעא רבה בר רב הונא מרבי יוחנן [ג1] נתן עליה לבונה שחוקה מהו משום דאפשר ללקטה והא [ה1] לא אפשר ללקטה או דילמא משום דלא מיבלעא והא נמי לא מיבלעא תא שמע ולבונה ילקטנה דלמא חדא ועוד קאמר חדא דלא מיבלעא ועוד ילקטנה תא שמע מכשיר אני בלבונה שאפשר ללוקטה הכא נמי חדא ועוד קא אמר מאי הוי עלה אמר רב נחמן בר יצחק תניא מנחת חוטא ומנחת קנאות שנתן עליה לבונה מלקט את הלבונה וכשרה [ד1] ואם עד ישלא ליקט לבונתה חישב עליה בין חוץ לזמנו בין חוץ למקומו פסול ואין בו כרת ואם משליקט לבונתה [ה1] מחשב עליה חוץ למקומו פסול ואין בו כרת חוץ לזמנו פיגול וחייבין עליו כרת ותיהוי פך [ו1] ואמאי פסלה במחשבה דחוי הוא אמר אביי חטאת קרייה רחמנא רבא אמר הא מני [ז1] חנן המצרי הוא דלית ליה דחויין דתניא [ח1] חנן המצרי אומר אפילו דם בכוס מביא חבירו שלא בהגרלה ומזווג לו [ט1] רב אשי אמר כל שבידו לא הוי דחוי אמר רב [י1] אדא כוותיה דרב אשי מסתברא דמאן שמעת ליה דאית ליה דחויין רבי יהודה היא [יא1] דתנן ועוד א"ר יהודה נשפך הדם ימות המשתלח מת המשתלח ישפך הדם ואילו היכא דבידו [יב1] תניא ר' יהודה אומר כום היה ממלא מדם התערובות וזרקו זריקה אחת כנגד היסוד אמר רב יצחק בר יוסף אמר רבי יוחנן נתן [יג1] משהו שמן על גבי כזית מנחה פסל מאי טעמא לא ישים שימה כל דהו עליה עד דאיכא שיעורא ואמר רב יצחק בר יוסף אמר רבי יוחנן [יד1] נתן כזית לבונה על גבי משהו מנחה פסל מאי טעמא לא יתן כתיב [טו1] עד דאיכא נתינה עליה הוי

[1]שתי הלחם אין טעון כלי שרת לגוף הלחם תנור דכתיב בפרק שתי הלחם (לקמן דף נח:) ליתן ועריכתן בחוץ ואי לגופו בכלי שרת ביזלת. עומר ומנחת [2] נסכים וכל המנחות באות מצה ושתי הלחם חמץ. שתי הלחם אין באות בגלל עצמן אלא בגלל הכבשים. שתי הלחם אין טעונין הגשה כדמפרש במתני' [שם.] ואין מהן לחמים. אבל עומר ומנחת הכהנים באין בגלל עצמן וטעונות הגשה ויש מהן לחמים [3] [4]. שתי הלחם פיגול וזהב בהן לכבש מתירין וקריבין בשבת בעומר ובלבד שיאפו מערב שבת: **מפיר.** עומר מתיר חדש במדינה ושתי הלחם במקדש אבל שאר מנחות לא שרו מידי: **תנופה.** עומר ושתי הלחם בעו תנופה לכתיב (ויקרא כג) והניף את העומר ובשתי הלחם כתיב (שם) והניף הכהן אותם [5] שאר מנחות לא בעו תנופה: **בארץ.** עומר ושתי הלחם אין באין אלא מתבואת ארץ ישראל דכתיב לקמן בפ' כל [6] הקרבנות הלבור (דף פג.): באין מאדר ומתוך לארך חוץ מעומר ושתי הלחם: **בזמן.** עומר ושתי הלחם קבוע להן זמן פסח ועצרת: **חדש.** עומר ושתי הלחם אין באין אלא מן החדש בפ' כל הקרבנות (שם): **מתני' וחייב על שמן.** אם נתנו על מנחת חוטא: **נתן כלי.** ובתוכו שמן על גבי כלי אל מנחת חוטא לא פסלה: **גמ' כי חטאת.** כלומר אפילו נתן עליה לבונה מקרי חטאת ומכפרת: **לבונה שחוקה.** משנפלה בפלא אי אפשר לנוקטה ופסלה: **ה"א.** דקתני במתניתין יקלטנה אלמא משום לקיטה מכשירין הא שחוקה פסולה דאינה נלקטת: **חדש דלא מיבלעא בו.** ונעולה בגיעה עיקר והיכא דליכא לקיטה מתכשרה נמי משום דלא מיבלעא: ה"ג **מנחת חוטא ומנחת קנאות בו: ואין בו כרת.** יג) הואיל והיה בזה פסול אחריינא לא חייל על זה פיגול דאמר בהקומץ [זוטא][7] (לעיל ד' טז:) כהרלאת כשר כך הרלאת פסול: **משליקט לבונתה.** חזרה להכשירה וחייל עליה פיגול. אלמא מדקאמר כל זמן שלבונה בתוכה פסולה היא ש"מ בלקיטה תליא מילתא: [8] **ותיהוי** [9] **פך.** הך מנחה בעוד שהלבונה בתוכה תהא כאילו נפל עליה פך שמן דלא הוה חזיא ולא מיחוי לה מחשבה פסול כלל דלכי [10] לקוט לה מיתכשר ה"ג אמאי מיפסלא: **אפילו** [11] **דם.** שעיר העשה בפנים בכוס ומת המשתלח: **מביא חבירו.** כלומר שעיר מן השוק יביא: **ומזווג ליה.** ויצלמנו נעוזאזל. אלמא לית ליה דחויין [12] [13] לומר (כ) מת המשתלח אילמלי ליה דם שבכוס ושפיכה בעי ויביא שנים אחרים: **רב אשי אמר.** אפילו תימא רבנן: **וכל שבידו.** לתקן כגון הך לבונה דבידו לנוקטה לא הוי דיחוי והיכא מחשבה: **נשפך הדם.** על המרק של שעיר העשה בפנים: **ימות המשתלח.** [14] מביא שנים אחרים או אם מת המשתלח ישפך דם של חבירו על הקרקע ויביא שנים אחרים. אלמא לית ליה דחויין: **מדם התערובות.** בפ' תמיד נשחט (פסחים דף סד.) כוס היה ממלא מדם מערובות של בהלפה משום [15] שנתמלו על הלפה [16] דחייסינן לאחר שנתקבל הדם אחד מן הפסחים נשפך לארך ולא מזרק והשתא משתרי מזריקה דהשתי כוס דקיימא לן [17] נשפך הדם מן הכלי על הרצפה ואספו כשר: **וזורקו זריקה אחת** [18] **כנגד היסוד.** אלמא כיון דבידו לנוקטו לא הוי דחוי: **שימה.** דשמן משמע כל דהו ומיהו ממנתה בעינן כזית [19] [דכתיב עליה] [20] דמשמע על דאיכא שיעורא]: הוי

[1]שתי הלחם אין טעון כלי שרת לגוף הלחם תנור דכתיב בפרק שתי הלחם (לקמן דף נח:) ליתן ועריכתן בחוץ ואי לגופו בכלי שרת ביזלת. עומר ומנחת [2] נסכים וכל המנחות באות מצה ושתי הלחם חמץ. שתי הלחם אין באות בגלל עצמן אלא בגלל הכבשים. שתי הלחם אין טעונין הגשה כדמפרש במתני' [שם.] ואין מהן לחמים. אבל עומר ומנחת הכהנים באין בגלל עצמן וטעונות הגשה ויש מהן לחמים [3] [4]. שתי הלחם פיגול וזהב בהן לכבש מתירין וקריבין בשבת בעומר ובלבד שיאפו מערב שבת: **מפיר.** עומר מתיר חדש במדינה ושתי הלחם במקדש אבל שאר מנחות לא שרו מידי: **תנופה.** עומר ושתי הלחם בעו תנופה לכתיב (ויקרא כג) והניף את העומר ובשתי הלחם כתיב (שם) והניף הכהן אותם [5] שאר מנחות לא בעו תנופה: **בארץ.** עומר ושתי הלחם אין באין אלא מתבואת ארץ ישראל דכתיב לקמן בפ' כל [6] הקרבנות הלבור (דף פג.): באין מאדר ומתוך לארך חוץ מעומר ושתי הלחם: **בזמן.** עומר ושתי הלחם קבוע להן זמן פסח ועצרת: **חדש.** עומר ושתי הלחם אין באין אלא מן החדש בפ' כל הקרבנות (שם): **מתני' וחייב על שמן.** אם נתנו על מנחת חוטא: **נתן כלי.** ובתוכו שמן על גבי כלי אל מנחת חוטא לא פסלה: **גמ' כי חטאת.** כלומר אפילו נתן עליה לבונה מקרי חטאת ומכפרת: **לבונה שחוקה.** משנפלה בפלא אי אפשר לנוקטה ופסלה: **ה"א.** דקתני במתניתין יקלטנה אלמא משום לקיטה מכשרין הא שחוקה פסולה דאינה נלקטת: **חדש דלא מיבלעא בו.** ונעולה בגיעה עיקר והיכא דליכא לקיטה מתכשרה נמי משום דלא מיבלעא: ה"ג **מנחת חוטא ומנחת קנאות בו: ואין בו כרת.** יג) הואיל והיה בזה פסול אחריינא לא חייל על זה פיגול דאמר בהקומץ [זוטא][7] (לעיל ד' טז:) כהרלאת כשר כך הרלאת פסול: **משליקט לבונתה.** חזרה להכשירה וחייל עליה פיגול. אלמא מדקאמר כל זמן שלבונה בתוכה פסולה היא ש"מ בלקיטה תליא מילתא: [8] **ותיהוי** [9] **פך.** הך מנחה בעוד שהלבונה בתוכה תהא כאילו נפל עליה פך שמן דלא הוה חזיא ולא מיחוי לה מחשבה פסול כלל דלכי [10] לקוט לה מיתכשר ה"ג אמאי מיפסלא: **אפילו** [11] **דם.** שעיר העשה בפנים בכוס ומת המשתלח: **מביא חבירו.** כלומר שעיר מן השוק יביא: **ומזווג ליה.** ויצלמנו נעוזאזל. אלמא לית ליה דחויין [12] [13] לומר (כ) מת המשתלח אילמלי ליה דם שבכוס ושפיכה בעי ויביא שנים אחרים: **רב אשי אמר.** אפילו תימא רבנן: **וכל שבידו.** לתקן כגון הך לבונה דבידו לנוקטה לא הוי דיחוי והיכא מחשבה: **נשפך הדם.** על המרק של שעיר העשה בפנים: **ימות המשתלח.** [14] מביא שנים אחרים או אם מת המשתלח ישפך דם של חבירו על הקרקע ויביא שנים אחרים. אלמא לית ליה דחויין: **מדם התערובות.** בפ' תמיד נשחט (פסחים דף סד.) כוס היה ממלא מדם מערובות של בהלפה משום [15] שנתמלו על הלפה [16] דחייסינן לאחר שנתקבל הדם אחד מן הפסחים נשפך לארך ולא מזרק והשתא משתרי מזריקה דהשתי כוס דקיימא לן [17] נשפך הדם מן הכלי על הרצפה ואספו כשר: **וזורקו זריקה אחת** [18] **כנגד היסוד.** אלמא כיון דבידו לנוקטו לא הוי דחוי: **שימה.** דשמן משמע כל דהו ומיהו ממנתה בעינן כזית [19] [דכתיב עליה] [20] דמשמע על דאיכא שיעורא]:

מוסף רש"י

דלית ליה דחויין. שיהא הדם לחוד בכוס ומביאו שמת לומר שיקבל הדם (יומא סג:). **אפילו דם.** שעיר העשה בפנים בכוס. ומת המשתלח לא נתנה הדם אלא מביא שעיר אחר ומזווג לו וכשר לא וכשר הדם למתנותיו חה יאמלא, ולאמן אפילו דנקט משום דשאם מתלוקת בדבר, איכא למאן דאמר אפילו בעלי מיים נמיים דקתני ואם משהגריל מת אחד מהן יביא שנים ויגרל עליהם כנתחילה והשאר יחמה, ואיכא למאן דאמר מביא אביו שלא כהגרלה דבעלי מיים אין נדמין והגרלה לא מעכבת, אבל דם בכוס ומת המשתלח יאפך הדם דשחוטין נדמין ואין מחזיקין ונאלין ואמאן מן המאמרי לומר אפילו דם בכוס מביא אביו ומזווג לו והיה כאר הדם (זבחים לד:). **כל שבידו.** לתקן ולהחזיר (שם). **מדם התערובות.** של פסחים וזרקו זריקה אחת. כלין פסח כנגד היסוד. לאפוקי קבין דרומית מזרחית דלאמרינן לקמן אם נפסל דמו של אחד מהן על ידי שהם רבים ונתבלים לעשות נמצא שם זה מכאיר שהרי מבולם מעורבים בו, ואי משום לאיעריב כדם התמצית אמרינן לקמן דכי יהודה לעמיה דאמר אין דם מבטל דם דלא אמרינן אילמלי לא נתוספו בהתערבו הואיל ובידו לאוספו (שם).

רבינו גרשום

כלום לאישים: מתיר. שהעומר ושתי הלחם מתירין את החדש במקדש ובמדינה ואין באין אלא מן הארץ וקצרתם וגו' וכתיב במושבותיכם תביאו לחם תנופה וגו' ובאין בזמן בפסח ובעצרת ומן החדש בחלה מחה שאין [כן] במנחת הכהנים: וחייב על שמן בפני עצמו ועל לבונה בפני עצמה. מי שנותן במנחת חוטא: נתן עליה שמן פסלה. לר' יוחנן כדאית ליה ולר' שמעון [בן לקיש] כדאית ליה. כדאמרינן (לעיל דף כג.) איתמר [קומץ] מנחת חוטא ששמנו וכו': ת"ש דתנן במתניתין ולבונה ילקטנה דמשמע דאי מצי לקיט כשרה ואי לא [לא]: דלמא מהא לא תפשוט דחדא ועוד קאמר כלומר דמשום הא נמי כשרה דלא מיבלעא. ועוד ילקטנה: תנינא מלקט את הלבונה וכשרה ליקט אין לא ליקט לא אע"ג דלא מיבלעא: ותיהוי פך. כלומר אמאי קאמר עד שלא ליקט לבונה חישב עליה פסול ואין בו כרת לייהוי כאילו נשפך עליה פך שמן דהוי דחוי ולא תיהוי ביה מחשבה לאיפסולי שהרי נפסל ועומד: אמר אביי חטאת קרייה רחמנא אפילו כשנתן עליה לבונה קריה חטאת כאילו לא נתן: ואי' דאמרי ותיהוי פר אילו הוה פר ואיתחי בגון שנטמא או יצא מי מהניא בה מחשבה אפילו לאיפסולי הא הוי דחוי: אפילו דם בכוס משעיר הנעשה בפנים ומת חברו שעיר המשתלח לא הוי דחוי האי דם שבכוס משום דמיית האי אלא יביא שעיר אחר תחת זה שמת ומזווג לזה שבכוס וכשר. אלמא דלא מידחי: רב אשי אמר כל שבידו לתקנו לא הוי דחוי כגון הכא דאפשר ללוקטה משום הכי מהני ביה מחשבה לפסול: כוס היה ממלא מדם התערובות. כשישראל שוחטין פסחיהן מקבלין מכל אחד מן הדם במזרק והשאר נשפך על הרצפה ולאחר שנשחטו כולן היה ממלא כוס אחד מן התערובות מאותו דם שעל הרצפה וזורקו כנגד היסוד. מ"ש שאם נשפך דמו של אחד מהן שיעלה זריקה זו תחתיה. והא הכא אע"ג דמשתפיך דמו של אחד מהן לא אמרינן דליתי הואיל ובידו היה לזרוק עוד שהיה במזרק קודם שנשפך דו' דאמרי הואיל ובידו לזרוק זריקה אחרת דאי אפשר דמאותו דם דמישתפיך דליתי ליה מקצת בההוא כסא. (גם) [דהא בדם] התערובות דכל הפסחים מעורב ביחד: עד דאיכא נתינה. כשיעור: עליה. עד דאיכא שיעור. אלא למעט דאפילו מנחה כל שהוא:

היא היכא מהניא [לקיטה] כיון דאדחי ידחה: **כו)** לבונה והלכך: **כו)** להכשירה והכתוב בספרים: **כח)** הפרשן תיבת הפירוש נמחק לשון תוס' אחרות אין פרשן טוענה והסופרים טעו ונשתבשו הספרים: **כט)** דקא מקשי: **ל)** שזה פירוש ולא גירסא: **לא)** בספר פירוש שהיה כתוב לסימן פ' והיוד היתה גדולה וכתב פך: **לב)** מידי דאי תוס' אחרים ועד שלא ליקט פריך דאי פסולא לאו משום מחשבה הוא מדלא מחייב עליה כרת אמחשבה הזמן אלא ש"מ דפסולה משום דקמיץ בעוד הלבונה עמה הוא וא"כ לא שייך למיפרך אמאי פסלה מחשבה דאי אמרת אסיפא פריך אמאי פסלה מחשבה דחוי הוא לאו כלום אדפריך אברייתא ליפרוך אמתניתין בהדיא טפי אלא ה"ג ותיהוי דחוי דאמתניתין פריך כדפי': **לג)** הוי דאות ה' נמחק: **לד)** כתבתיו. ראומר מהר"ם דגרסינן אמאי פסלה במחשבה ופריך לברייתא דוקא דשמעגא דסברא דבעוד הלבונה עליה דחויא היא אבל למתני' לא מצי למיפרך כדמשני לעיל חדא ועוד קאמר ולקטנה דקאמר למעוה בעלמא וא"כ לא נדחה לעולם ותשתא ניחא דמצינן למימר דרבא אית ליה שפיר חטאת קרייה רחמנא לתנא דלעיל דסבר דלא דחיה דחויא אבל להך תנא דסבר דחויא לא מוקמינן קרא לאכשורי דבר שהוא דחוי כבר לכך צריך לאוקמי כתנן. תו"ד: לשון תוס' אחרות ואמר מורי הרמ"ן דיש ליישב גירסת הספרים אמאי פסלה מחשבה דחוי. הוא ואפיסא דברייתא פריך דקתני משליקוט הלבונה חישב עליה חוץ לזמנו פיגול ומדמהניא בה מחשבה לחייבו כרת אלמא קמיצה כשרה היא ואמאי פסלה בה מחשבה דחוי הוא וניפא דהואיל ונדחה ידחה והאי דלא פריך אמתני' בהדיא מחשבה דאיכא למימר דס"ל לתנא דתתני' דטעמא משום דלא מיבלע ואפילו קמצה בעוד הלבונה בתוכה נמי לא מיפסלא אבל מברייתא פריך שפיר דקתני רישא אם עד שלא ליקט הלבונה חישב עליה כו' אלמא ס"ל לתנא דברייתא דבליקט תליא מילתא ולקתני סיפא דאם בה מחשבה לה אלמא דלא מיבלע ולא אמרינן דחוי הוא ומשום הכי פריך אמאי וניחא נמי דתירוץ חטאת קרייה רחמנא דאע"ג דאיתא בברייתא לדעיל איכא למימר דאין חסרון הליקוט פוסל כיון דלא מיבלע אבל בברייתא דאשמועינן דבליקט תליא מילתא אימא דחוי הוא ולא פסלה בה מחשבה ומשום הכי אשמועינן אביי דחטאת קרייה רחמנא ולא אמרינן דחוי הוא:

מ) דרש"י ד"ה שתי מחשבה וכו' מהן לאיפסולי הס"ל ותא"ל ס"ל ס"ס פיגולא שתי מחשבה: **(כ)** ד"ה ומזווג וכו' לית ליה דחויין דכיון מת המשתלח:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה שתי מחשבה וכו' פיגולא שתי מחשבה: **(ב)** ד"ה מהן לאיפסולי הס"ל ותא"ל ס"ס פיגולא שתי מחשבה: **(ג)** ד"ה ומזווג וכו' לית ליה דחויין דכיון מת המשתלח:

(ד) [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב20] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב21] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב22] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב23] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב24] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב25] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב26] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב27] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב28] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב29] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב30] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב31] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב32] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב33] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב34] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב35] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב36] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב37] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב38] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב39] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב40] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב41] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב42] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב43] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב44] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב45] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב46] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב47] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב48] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב49] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב50] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב51] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב52] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב53] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב54] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב55] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב56] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב57] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב58] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב59] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב60] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב61] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב62] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב63] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב64] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב65] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב66] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב67] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב68] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב69] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב70] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב71] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב72] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב73] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב74] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב75] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב76] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב77] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב78] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב79] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב80] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב81] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב82] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב83] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב84] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב85] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב86] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב87] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב88] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב89] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב90] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב91] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב92] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב93] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב94] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב95] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב96] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב97] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב98] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב99] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב100] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב101] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב102] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב103] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב104] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב105] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב106] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב107] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב108] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב109] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב110] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב111] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב112] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב113] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב114] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב115] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב116] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב117] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב118] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב119] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב120] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב121] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב122] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב123] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב124] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב125] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב126] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב127] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב128] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב129] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב130] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב131] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב132] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב133] [ומשני] חטאת קרייה רחמנא לאיפלו כי נתן בה לבונה [ב134] [ומשני] חטאת

הוי רבוי אחר רבוי ואין רבוי אחר רבוי אלא למעט ואיכא דאמרי אמר רב יצחק בר יוסף בעי רבי יוחנן נתן משהו שמן על גבי כזית מנחה מהו מי בעינן שימה כנתינה או לא תיקו: נתן שמן על שיריה: ת"ר [1]לא ישים [ז]עליה שמן ולא יתן יכול בשני כהנים תלמוד לומר עליה בגופה של מנחה הכתוב מדבר ולא בכהן יכול לא יתן כלי על גבי כלי ואם נתן פסל ת"ל עליה בגופה של מנחה הכתוב מדבר: **מתני'** [ח]יש טעונות הגשה ואין טעונות תנופה [ט] הגשה ותנופה תנופה ולא הגשה לא תנופה ולא הגשה [א]ואלו טעונות הגשה ואין טעונות תנופה מנחת הסולת והמחבת ומרחשת והחלות והרקיקין מנחת כהנים ומנחת כהן משיח מנחת נכרים מנחת נשים ומנחת חוטא [ג] רבי שמעון אומר מנחת כהנים ומנחת כהן משיח אין בהן הגשה לפי שאין בהן קמיצה וכל שאין בהן קמיצה אין בהן הגשה: **גמ'** [ב]אמר רב פפא כל היכא דתנן עשר תנן מאי קמ"ל לאפוקי מדרבי שמעון [ג]דאמר מחצה חלות ומחצה רקיקין יביא קמ"ל דלא: מנא הני מילי דתנו רבנן אילו נאמר [2]והבאת אשר יעשה מאלה לה' [ד] והקריבה אל הכהן והגישה הייתי אומר אין לי שטעון הגשה אלא קומץ בלבד מנחה מנין ת"ל את המנחה ודין הוא נאמר [ו] [ז]הכא מנחת חוטא [ח]מנין תלמוד לומר [ט]הוי רבוי אחר רבוי אין לי אלא מנחת חוטא בלבד מנחה מנין ת"ל את המנחה ודין הוא נאמר [ו] [ז]הכא דטבל בכל שהוא דכהתירו כך איסורו ובמסכת פיאה בשמעתא קמייתא בירושלמי משמע דאין לה שיעור כלל והא דלא תני לה בהדי הגך דאין להם שיעור משום דאין עושה כל גורנו תרומה משום דכתיב ראשית שאייריה מיכרין ומתן בהונות אין שייך להזכיר כאן דלא שייך בהו לא פרוטה ולא כזית ט): **יכול** בשני כהנים ת"ל עליה. פירש בקונטרס שלא יתחייבו בשני לאוין על הלבונה ועל השמן אלא שני כהנים אחד נותן את השמן ואחד נותן את הלבונה אבל אחד כהן לא יתחייב שני לאוין לחם לא יתחייב כהן אחד [י] כמו שנים ורואה לפרש דמיירי בשתי מנחות העשות בשני כהנים דהכי אורחא דמילתא משום ברוב עם הדרת מלך דהא בתנופת חזה ושוק וחלבים מטפלים בו שלשה כהנים משום ברוב עם הדרת מלך כדלקמן (דף סב.) כל שכן בשתי מנחות והכי קאמר יכול בשתי מנחות דווקא כתיבי שני לאוין שבזאת נתן שמן ובזאת נתן לבונה דאילו במנחה אחת כיון דכבר נתן עליה שמן הרי היא פסולה ולא מחייב תו אלבונה כדאשכחן לעיל (דף מז.) בהמחמץ את הפסולה דפטור ואע"ג דהתם כתיב לה' דדרשינן כשרה ולא פסולה אימא מהתם ילפינן ת"ל עליה בגופה של מנחה הכתוב מדבר לחייב שני לאוין וקשה דאימא דקרא מיירי בשנתן השמן ואת הלבונה בצא אחת ושמא אי אפשר לומר שני פתם קרא אורחיה בזה אחר זה כמו שרגילין במנחות שיש בהם שמן ולבונה ור"ת מפרש יכול בשני כהנים כלומר בשני ע) דברים שזה נתן שמן וזה נתן לבונה והוא הדין באחד בזה אחר זה אלא משום דאורחא דמילתא דשני כהנים רגילין לעשות משום ברוב עם הדרת מלך ואמתני' קאי דחייב על השמן בפני עצמו ועל הלבונה בפני עצמה ובעי אי חייב בזה אחר זה על שתיהן אע"פ שנפסלה בשמן מידי דהוי אמחמץ אחר מחמץ או כיון דנפסלה אינו חייב ומתני' בשתי מנחות באחת נתן שמן ובאחת נתן לבונה ת"ל עליה בגופה אי נמי בגופה של מנחה יצא נותן שמן על הלבונה או לבונה על השמן שאין זה בגופה ואפילו נתן את הלבונה מגד [י] אחד במקום שאין שם שמן מ"מ עליה משמע שאין כלל שמן בכל המנחה אי נמי בגופה משמע כשרה ולא פסולה: **רבי** שמעון אומר מנחת כהנים ומנחת כהן משיח אין בהן הגשה לפי שאין בהן קמיצה. תימה אלא מעתה מנחת חוטא של כהנים תהא טעונה הגשה דבעיא קמיצה לר' שמעון וכי תימא הכי נמי הא קא"ר שמעון בגמרא מרבה אני שאר מנחות שיש מהן לאישים ובאות בגבול עצמן ויש מהן לכהנים ומוציא אני שתי הלחם ולחם הפנים שאין מהן לאישים ומנחת נסכים שאינה באה בגבול עצמה ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח שאין מהן לכהנים אלמא יש מהן לכהנים בעי ועוד קשה דשבק הכא עיקר טעמא דהכי הוה בעי למימר ר' שמעון אומר מנחת כהנים ומנחת כהן משיח אין בהן הגשה לפי שאין מהן לכהנים או בגמרא ליתני בברייתא מרבה אני שאר מנחות שיש בהן קמיצה ומוציא אני כל אלה שאין בהן קמיצה וגרשה לפרש דקמיצה דנקט הכא אע"ג דליכא משמע דלטעמא נקטיה על כרחין לא נקטיה לטעמא אלא לכללא בעלמא דכל שאינו בקמיצה אין בו הגשה דשמעינן מכלל זה שתי הלחם ולחם הפנים ומנחת נסכים ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח יא) ולאו למימר קאתי דכל שיש בו קמיצה יש בו הגשה דיש שיש בו קמיצה ואין בו הגשה כגון מנחת חוטא של כהנים: **מנחת חוטא** מנין. אשאר מנחות לא מהדר דהא כתיב במנחת מרחשת (ויקרא ב) אשר יעשה מאלה משמע כל המנחות הכתובות שם מנחת סולת מנחת מחבת חלות ורקיקין מנחת העומר ומנחת סוטה כדדרשי ר' שמעון ור' יהודה אבל מנחת כהנים ומנחת כהן משיח לא מפרש מ"ק מנא ליה ואי בבנין אב איכא למיפרך מה להלן השוה שבהן שכן נקמלות ויש מהן למזבח ולכהנים תאמר במנחת כהנים ומנחת כהן משיח דכולה כליל ואין בה לכהנים ושמא לא חשיב לה פירכא אי נמי מאת המנחה נפקא ליה כי היכי דנפקא ליה מנחת חוטא ודבר תימה דשביק הכא מנחת כהנים ומנחת כהן משיח דהוא עיקר פלוגתייהו דפליגי בה במתני' ר' שמעון ורבנן וגם צריך לדקדק אמאי לא נפקי מזאת תורת המנחה תורה אחת כל המנחות ושמא משום דכתיב התם והכיים ממנו בקומצו מקולת המנחה ומשמנה את כל הלבונה אשמע דחיירי בטעונות קמיצה וטעונות שמן ולבונה ובאות סולת לאפוקי מנחת כהנים ומנחת כהן משיח דאין קמיצה ולא מנחת חוטא דאין טעונות שמן ולבונה ולא מנחת העומר דסולת משמע מיטין חו בתה שעורין ולא כתיב בה סולת אלא גרש ושמן ומיהו בגרש דאין טעונות שמן ולבונה ולא מנחת העומר דסולת משמע מיטין חו בתה שעורין ולא כתיב בה סולת אלא גרש ושמן ומיהו בגרש

פירקין

מי בעינן שימה דומיא דנתינה או לא. בפ"ק דכריתות (דף ו:) פליגי רבי יהודה ור"מ גבי שמן המשחה דר' מאיר סבר על בשר אדם לא יסך וכתיב ואשר יתן ממנו על זר מה סיכה כל שהוא אף נתינה כל שהוא ור' יהודה סבר ילפינן נתינה דזר מנתינה דעלמא מה נתינה דעלמא כזית אף נתינה דהכא כזית והשתא הך בעיא דהכא ניחא לתרוייהו דאפילו לר"מ דיליף התם משום דנתינה וסיכה בחדא מילתא כתיבי אלא שזה כתוב בזאהרה וזה כתוב בכהת ואפילו לר' יהודה נמי דלא יליף התם דלמא הכא מודה כיון דנתינה ושימה כתיבי בחד קרא והא דמשמע דנתינה בעלמא כזית היינו משום דילפינן מנתינה דמשלומי תרומה דהוא כזית כדרבנן דפרק כל שעה (פסחים נב:) ודלא כאבא שאול דלדידיה שזה פרוטה בעי וכי מיכא שזה פרוטה אע"פ שאין בו כזית אי נמי אפילו כאבא שאול דשאני התם דיליף ממעילה דבפרוטה כדאיתא התם והא דאמר בפרק הזהב (כ"מ מז.) קונין בכלי אף על פי שאין בו שזה פרוטה אע"ג דכתיב ונתן לרעהו נעלו כתיב דמשמע כל דהו וגבו נמי אמרינן (גיטין דף כ.) כתבו על איסורי הנאה כשר דונתן בידה נתינת גט בעלמא קאמר כדכתי' ספר אפי' כל דהו ולמאי דפריש דטעמא דאבא שאול משום דיליף ממעילה ניחא עפי דלא שייך למילף ממעילה אלא תרומה שהיא כעין מעילה שמשלם קרן וחומש וקנא קשה בתרומה דכתיב (דברים יח) תתן לו אמאי חיטה אחת פוטרת את הכרי ניבעי כזית כנתינה דשמעתין ואין לומר דחיטה אחת נאו דוקא דהא אמרינן בסוף מסכת ע"ז (דף עג:) תו"ח: י) כמו שנים הרי נא ומבושל לוקה שתים ופר"ת יכול בשתי מנחות דוקא באחת נתן שמן ובאחת נתן לבונה הוא דמחייב ב' לאוין אבל בחדא מנחה לא מחייב אלא חדא. ושעם יש בדבר דכיון דנתן את השמן הויא לה מנחה פסולה ולא מחייב תו אנתינת לבונה כדאמרינן לעיל גבי מחמץ אחר מחמץ במחמץ את הכשרה אבל לא הפסולה והא דנקט ב' כהנים אורחא דמלתא משום ברוב עם כו' וצ"ע קצת דגבי מחמץ כתיב לה' דמינה דרשינן כשרה ולא פסולה. תו"א: יא) ולאו למימר א) א"נ היינו הך אין בהם קמיצה להכשיר השירים לכהנים. תו"ח:

ד) [מדרש נ:], ב) לעיל נט. לקמן עב:, ג) לקמן סג:, ד) [ל"ל נאמר הכא כמנחת חוטה ונאמר הכא כמנחת נדבה. ל"ק וכן מ"ר בפפר"ן], ה) ל"ק מ"ז, ו) [ויקרא ב], ז) ל"ל מה"ד לא יתן בלבונה כי בכזית הכ"ד אמ"כ ד"ה עליה משמע כו'. ל"ק [ושייך לדף נט:], ח) [ועיין תוס' פסחים לב: ד"ה ואין ותוס' גיטין כ. ד"ה דלמא ותוס' ב"מ מז. ד"ה קונים], ט) מקומות שזה. ל"ק, י) אחר. ל"ק,

תורה אור השלם

1. וְאִם לֹא תַשִּׂיג יָדוֹ לִשְׁתֵּי תֹרִים אוֹ לִשְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה וְהֵבִיא אֶת קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר חָטָא עֲשִׂירִת הָאֵפָה סֹלֶת לְחַטָּאת לֹא יָשִׂים עָלֶיהָ שָׁמֶן וְלֹא יִתֵּן עָלֶיהָ לְבֹנָה כִּי חַטָּאת הִיא:

ויקרא ה יא

2. וְהֵבֵאתָ אֶת הַמִּנְחָה אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מֵאֵלֶּה לַיי וְהִקְרִיבָהּ אֶל הַכֹּהֵן וְהִגִּישָׁהּ אֶל הַמִּזְבֵּחַ:

ויקרא ב ח

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כנופה וכו' תרין הס"ד ואמ"כ מ"ס כנופה ותיכוף יכול לא יתן כלי נמתק:

מוסף רש"י

כל היכא דתנן. כלומר מנחות עשר תנן. כלומר מנחות שוות כדין אחד לאפוקי מדר"ש. דמטפי חד מנחה כמה דמכשר מנחת מלפה בחלמא נווני דלדידיה הוי י"ל מנחות (להקן עב: בכת"י).

רבינו גרשום

נתן שמן על שיריה של מנחת חוטא אינו עובר כדאמרי' דבש הותר בשירי מנחות וכן שמן נתן כלי שיש בו שמן על כלי שיש בו מנחת חוטא לא פסלה הואיל ולא עירבו במנחה גופה: בגופה של מנחה הכתוב מדבר לא יתן עליה

ה) נראה דל"ל דלא יתן עליה שמן לאישים כו'.

שיטה מקובצת

ד) תיבות עליה שמן נמחק: כ) הגופה ולא הגשה הגשה ותנופה: ג) ר"ש אומר כו'. תימה מאן [הוא] דפליג אר"ש דלא אמרו בגמ' דפליגי בהכי ור"ל דהיינו רבי יהודה דאמרו בגמרא דר"ש מצרף [ולתא] קראי למעט שתי הלחם ולחם הפנים ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת נסכים מאלה להוציא שתי הלחם ולחם הפנים והקריבה להוציא מנחת נסכים והגישה להוציא מנחת כהנים ומנחת כהן משיח ור' יהודה מאלה לדרשה אחרינא רצה אחד מביא רצה חמישתן מביא רע"כ לא נשאר אלא תרי קראי והקריבה והגישה ומסתמא מוקי לה חד להוציא שתי הלחם ולחם הפנים וחד להוציא מנחת נסכים אבל מנחת כהנים ומנחת כהן משיח מסתמא לא מפקינן מהגישה. תו"א: ד) מאלה לה' וגו'. תיבות והקריבה אל הכהן והגישה נמחק: ה) מנחת חוטא מנין. דבשלמא שאר מנחות כתיב זאת תורת המנחה תורה אחת לכל המנחות ומנחת חוטא אינו בכלל דהא הגשה במנחת נדבה כתיב דכתיב ביה שמן ולבונה ובמנחת חוטא אין בה לא שמן ולא לבונה: ו) נאמר הבא ותיבת הכא נמחק: ז) מתיבות הרי רבוי אחר רבוי כו' עד דאיכא שיעורא נמחק: ח) אכילה ואין אכילה בפחות מכזית הס"ד ואחר כך מה"ד עליה. דמשמע: ט) דעל משהו נמי חייב צ"ע א"כ למה לא מחייב בשמן על משהו. תו"ח: י) כמו שנים הרי נא ומבושל לוקה שתים ופר"ת יכול בשתי מנחות דוקא באחת נתן שמן ובאחת נתן לבונה הוא דמחייב ב' לאוין אבל בחדא מנחה לא מחייב אלא חדא. ושעם יש בדבר דכיון דנתן את השמן הויא לה מנחה פסולה ולא מחייב תו אנתינת לבונה כדאמרינן לעיל גבי מחמץ אחר מחמץ במחמץ את הכשרה אבל לא הפסולה והא דנקט ב' כהנים אורחא דמלתא משום ברוב עם כו' וצ"ע קצת דגבי מחמץ כתיב לה' דמינה דרשינן כשרה ולא פסולה. תו"א: יא) ולאו למימר א) א"נ היינו הך אין בהם קמיצה להכשיר השירים לכהנים. תו"ח:

א) נראה דל"ל ולאו למימר קאמי וכו' עד של כהנים ל"ל היינו הך וכו'.

סד א מיי' פי"ב מהל' מעשה הקרבנות הלכה ו: